

Kommunstyrelsens förvaltning
Kultur och livsmiljöavdelningen
Oshy Liebech-Schwartz
0171434625
oshy.liebech-schwartz@habo.se

Minnesanteckning- Demokratidagen 2017

Bakgrund

Håbo kommun har sedan 2006 arrangerat en demokratidag för ungdomar. Syftet med dagen är att ge ungdomar i kommunen en kanal för dialog och inflytande. Demokratiarbetet utvecklas succesivt där demokratidagen för ungdomar är en av flera delar. En viktig del i utvecklingsarbetet är hur handlingsplanerna kommer in i kommunens beslutsprocess. Demokratidagen är en del av det arbete kommunen gör för att uppnå kommunfullmäktiges vision och övergripande mål.

Ungdomsdemokratiarbetet är tänkt att löpa som en röd tråd från skolans SO-ämne, klassråd och elevråd, till demokratidag, arbetsgrupp, ungdomsråd, hearing och förhoppningsvis vidare till ett intresse att delta i lokalsamhället och i den representativa demokratin. Ett faktum är att det behövs fler unga i våra politiska församlingar. Målet är fler unga i politiken valet 2018 samt att ungdomarnas förslag från demokratidagen ger avtryck i de beslut som fattas i kommunen.

I år deltog 111 personer varav 81 ungdomar, 20 tjänstepersoner och 10 politiker.

Samverkan

Demokratidagskonceptet bygger på samverkan. I år samverkade kommunstyrelsens förvaltning, skolförvaltning och hälsoäventyret.

I förberedelsearbetet inför årets demokratidag har frågan om huruvida skoldemokratin hänger ihop med de kommunala ungdomsdemokratiprocesserna diskuterats närmare med skolan. Syftet var att förbättra samverkan kring ungdomsdemokratin samt skapa organisationsstrukturer som stödjer och främjar den politiska målsättningen som nämndes ovan. Samverkan mellan kommunstyrelsen och skolan i denna fråga identifierades som en viktig faktor för att nå en långsiktig hållbar utveckling.

För att förstärka skoldemokratin samt den kommunala processen har en elevråds- och elevskyddsombudsutbildning genomförts under hösten. Elever och viktiga nyckelpersoner från alla kommunala skolor deltog. En påfyllnadsutbildning planeras genomföras regelbundet årsvis framöver.

Årets tema

Årets tema syftar till att stärka ungas inflytande i Håbo och utveckla ett nytt lockande arbetssätt för ungdomsrådet. I år bjöd vi in ungdomarna till dialog om själva dialogen.

Att främja ungas inflytande och delaktighet i samhällslivet är ett av de övergripande målen i den svenska ungdomspolitiken samt inom det ungdomspolitiska samarbetet i EU. Det är inte bara en rättighet för unga att delta i beslut som rör deras vardag utan också viktigt att ungas kunskaper, synpunkter och erfarenheter tillvaratas som resurser i det demokratiska samhället. Eftersom intresset att delta i ungdomsrådet har varit svagt de senaste åren har ämnet ungdomsinflytande varit högst aktuell att diskutera med ungdomarna.

Metod

Nytt för i år:

Årets Demokratidag blev en kombination av en konferens och dialog.

Förmiddagen ägnades åt två föreläsningsspass. Föreläsningarna hade ett kunskaps- och inspirationshöjande syfte. Målet var att rusta upp ungdomar, nyckelpersoner i skolan och politiker med kunskap om ungas rättighet för inflytande. Samtidigt inspirerades deltagarna av framgångsexempel från andra kommuner.

Eftermiddagen ägnades åt dialog mellan ungdomar, politiker och tjänstepersoner i form av en workshop. Syftet var att lyssna och tänka tillsammans i en dialog kring huvudfrågor samt komma överens om ett förslag på svar inom grupperna.

Hallen 'Draget' i Lastberget möblerades om efter lunch till cafésittning med 9 grupper. Varje grupp bestod av 8-9 ungdomar, 2 bordsvärdar och 1-2 politiker.

Ungdomarna fick diskutera två huvudfrågor i tur och ordning under eftermiddagen.

Upplägg- workshop:

Workshopspasset bestod av två delar. I varje del diskuterades en huvudfråga i tre steg. I första steget fick ungdomarna en stund att tänka på frågeställningen för sig själva och anteckna i post-it lappar. Sedan diskuterades frågan i grupp och därefter sammanställdes ett förslag från respektive grupp. Under andra steget fick ungdomarna flytta sig till tvärgrupper för att rapportera till varandra om det de har diskuterat om i sina ursprungliga grupper. Där fick ungdomarna möjlighet att ta del av det som diskuterades i de andra grupperna. Väl tillbaka i sina ursprungliga grupper fick grupperna möjlighet att eventuellt redigera sina förslag och rösta fram tre huvudrubriker som blev det slutgiltiga svaret.

I hallen fanns det vatten och frukt, vi gjorde avbrott för lunch och fika mellan arbetspassen.

Diskussionerna

Frågeställning 1: I vilka frågor tycker du att ungdomar i Håbo ska vara med och påverka?

Grupperna fick välja ut de frågor som de tyckte var de viktigaste för dem att kunna ha inflytande i. De rubriker som har fått mest röster i följande rangordning: KULTUR & FRITID, SKOLAN, MILJÖ, SAMHÄLLE, och INTEGRATION. En grupp gav mest röster för en rubrik som hette ALLA FRÅGOR SOM BERÖR UNGDOMAR. Under varje rubrik har ungdomarna särskilt diskuterat de följande punkterna:

KULTUR & FRITID

- Fritidscenter, fritidsaktiviteter
- Klätterhall
- K5 (öppettider, åldersindelad verksamhet och avstånd från centrum)
- Sport-, musik- och kulturevenemang
- LAN Center – Där kompisar kan samlas och spela
- Flera mötesplatser för unga
- Sporthall, ishall, simhall – En multihall, stor för alla sporter
- Ett ungdomscafé som sköts av ungdomar
- Sport o fritidsanläggningar- ont om plats i idrottshallar.
- Inomhus fotbollsplan (som i Bro)
- Konstgräs på sommaren och en isplan på vintern (som Kungsängens IP)
- Parkourpark
- Bio- Fler filmer och som går att påverka utbudet på

SKOLAN

- Skolans ekonomi/budget
- Skolans inredning, mer bänkar och sittgrupper
- Läromedel
- Skolgård
- Odlar mer i skolan
- Skolmat - Lika god mat i alla skolor
- Vara med och rekrytera nyanställda i skolan
- Hur skolresultaten återkopplas, informationssätt (mejl, snapchat m.m.)
- Schema och provschema
- Mobiltelefon under skoltid
- Trivsel och spelregler
- Säkerhet
- Mer hjälpmedel i skolan
- Bättre WIFI i skolan
- Rökfri Skoltid

MILJÖ

- Förbättra kollektivtrafiken för att minska skjutning = mindre utsläpp
- Odlar mer, publika växthus
- Bättre underhållning av allmänna platser
- Städ dagar
- Fler soptunnor
- Tak på busshållplatser
- Utsmyckningar och gatukonst
- Mer ekologisk dag
- Belysning på parker och bänkar

- Källsortering
- Möjlighet att ladda el cykel vid skola, både för elever o lärare
- Slånga mindre mat

SAMHÄLLE

- Hur det ser ut i samhället, information och dialog
- Bostäder
- Hälsa
- Bidrag
- Inflytande kommun
- Stadsplanering
- Utformning av nya stadsdelar, parker och vägar
- Trygghet och säkerhet
- Mer sittplatser utomhus
- Bussar, bättre bussförbindelser och tidtabell
- Bussar – GRATIS för unga!
- Jobbtillfällen för unga

GENERELLT:

- Alla frågor som rör oss ungdomar
- Integration

Frågeställning 2: *Hur kommer ett ungdomsråd som DU vill engagera dig i se ut?*

När, var och hur ska det ske?

Följande punkter återkom hos de flesta grupperna:

När?

- En gång i månaden
- Vardag, eftermiddagen

Var?

- Varierande platser
- Centralt
- Trevlig miljö

Hur?

- Fysiska möten
- Fika
- Med politiker, men ungdomar ska leda och hålla i mötet
- Olika åldrar och kön, från åk 7 till gymnasiet eller tills man fyller 25 år
- Få betalt/arvode

Utöver dessa gemensamma punkter har varje grupp lyft fram de följande punkterna:

Grupp 1

Hur?

- Bra kommunikation, använd Facebook för att kunna kommunicera möten.
- Studiebesök hos andra kommuner
- Internetmöte/Skype

Grupp 2

När?

- Skoltid

Var?

- Samlas på ungdomsgård

Hur?

- Organiserat och demokratiskt
- Varierat innehållsmässigt

Grupp 3

När?

- Söndagskväll

Hur?

- Att vuxna finns med och tar frågor vidare, ger svar och återkopplar.
- Representanter från föreningar och i idrottslivet osv..

Grupp 4

Var?

- Skype
- Välventilerad lokal
- Lastberget
- Bibliotek

Hur?

- En elev från varje klass (7-9)
- Politiker från varje parti
- Tjänstemän inom kommunen
- 1 ordförande, sekreterare, kan vara med och byta
- Ansökan för ungdomar på skolor

Grupp 5

Var?

- Lastberget (med buffé) Buss till platsen

Hur?

- Minst en politiker per parti
- Direkt återkoppling
- Tydlig agenda
- Blandade frågor, t.ex kultur och rättigheter
- Inte bara från elevråd. Även ungdomar i gymnasieålder som INTE går på gymnasiet

- Ungdomsrådet borde gå ut och fråga unga i kommunen
- Träffa ungdomsråd från andra kommuner 1 gång per år

Grupp 6

Var?

- Möte på sociala medier

Hur?

- Det ska vara i flera grupper som man jobbar i
- Fler fysiska uppdrag. Unga hjälper till t.ex med att måla och engagera sig (i samhället?)
- Utbyte med andra ungdomsråd
- Turas om att gå. Suppleant?
- Alla ska få vara med och bestämma
- God och fin mat
- Ungdomar håller i mötet, vuxna hjälper till. Att alla ungdomar ska vara med och hjälpa till att bestämma med ledarna hur mötet ska planeras

Grupp 7

Hur?

- Om man är med, vill man veta att det kan göra skillnad!
- Ta med frågor från Skolan till Ungdomsrådet och tvärtom
- Återkoppling mellan ungdomsråd, skola, politiker och kommun
- Utbildningar/föreläsningar
- Studiebesök till ungdomsrådet och skolan
- Bra kommunikation, alla ska respektera varandra
- Politiker inbjudna som är insatta i området som skall diskuteras
- Varje skola representeras
- Ordförande - En som håller struktur
- Ej så många vuxna

Grupp 8

När?

- Max Ca: 75 min/möte, gärna med pauser för att hålla fokus

Hur?

- Alla frågor ska vara välkomna, blandade åsikter och prata om allt
- Representanter från alla partier och inte bara en
- Ålder 13-30år
- Seriöst och organiserat
- Få olika "uppdrag"

Grupp 9

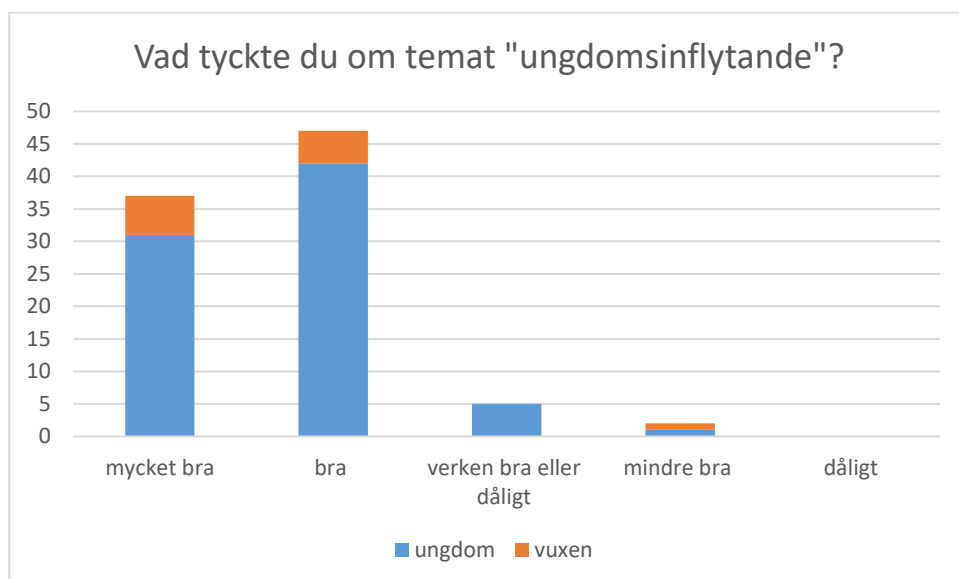
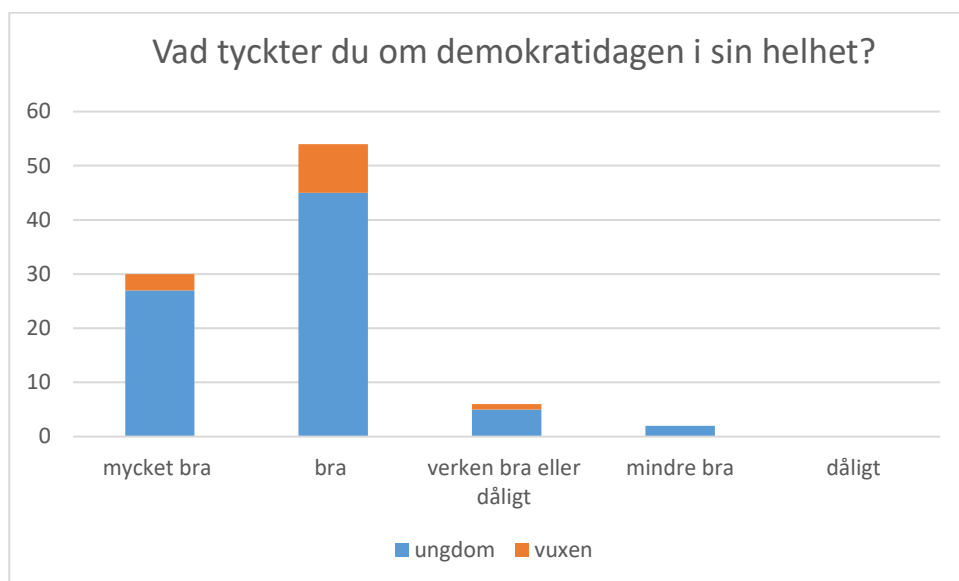
Hur?

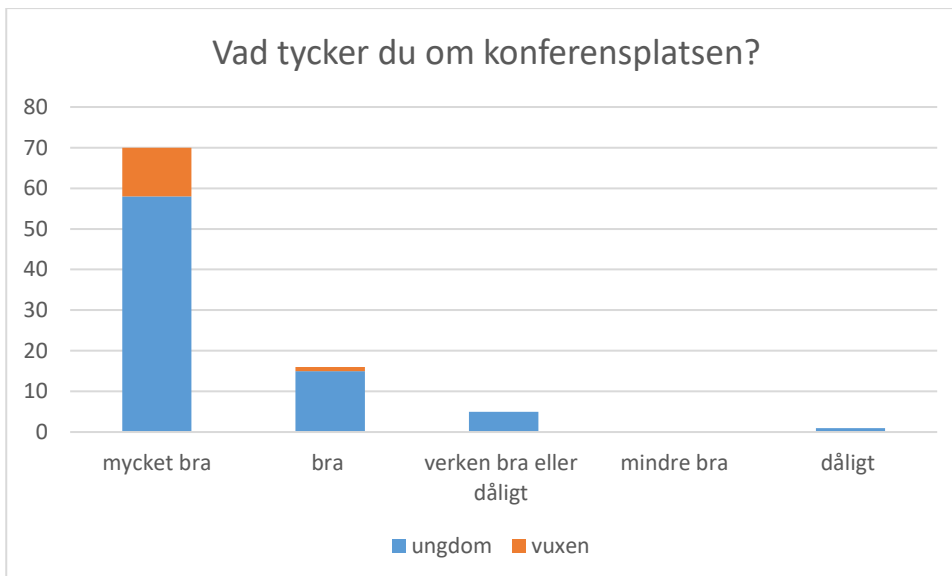
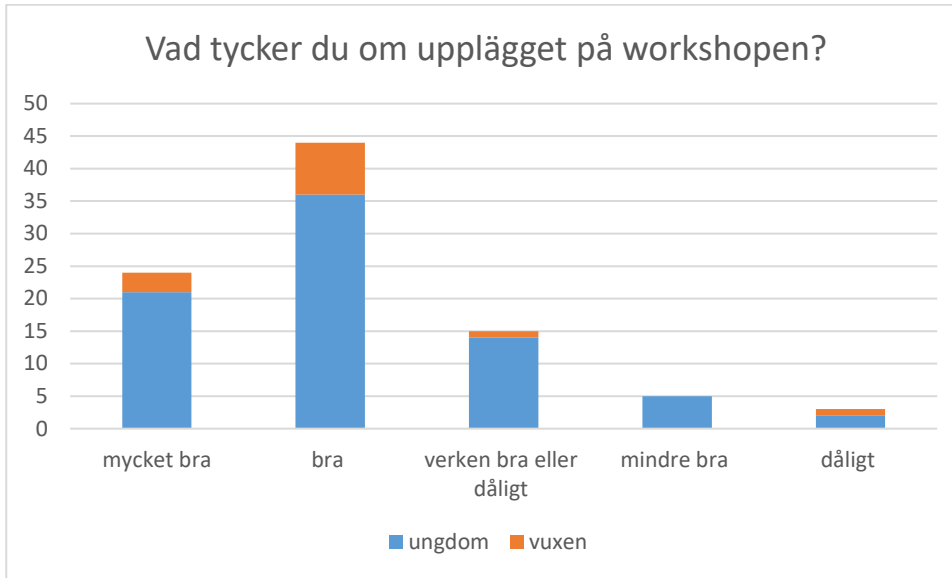
- Transport till mötet för sådana som bor långt, krångligt med buss.
- 2 personer från varje skola som kan representera skolan
- 3-4 Vuxna, bra struktur, ordförande som håller i mötet. Vuxna att rådfråga

- Kommunikation viktigt att meddela ifall man inte kan komma
- Små grupper

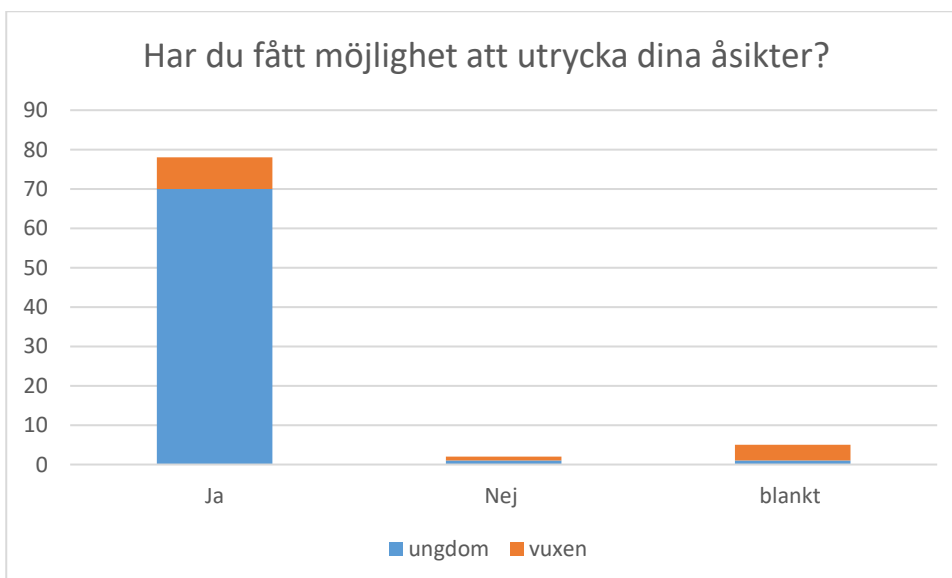
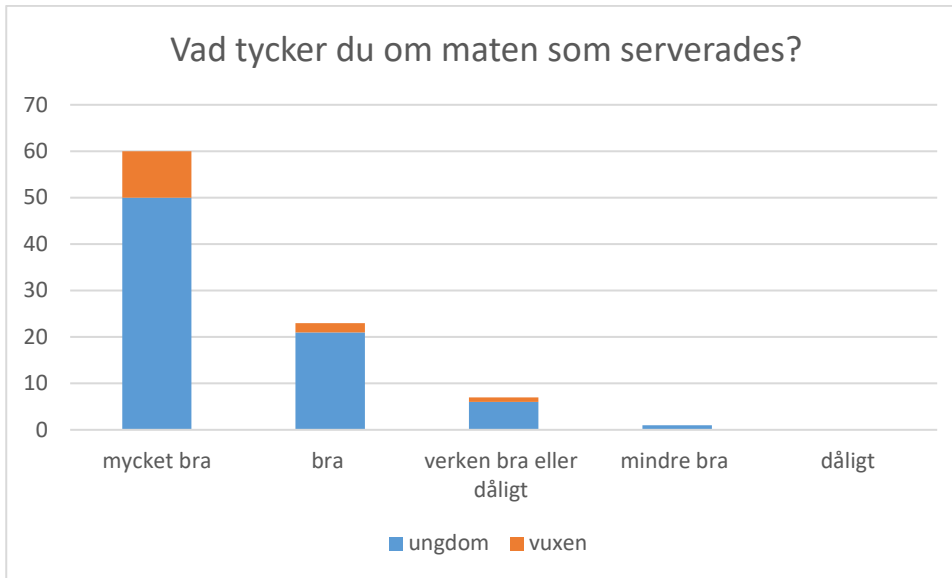
Utvärdering

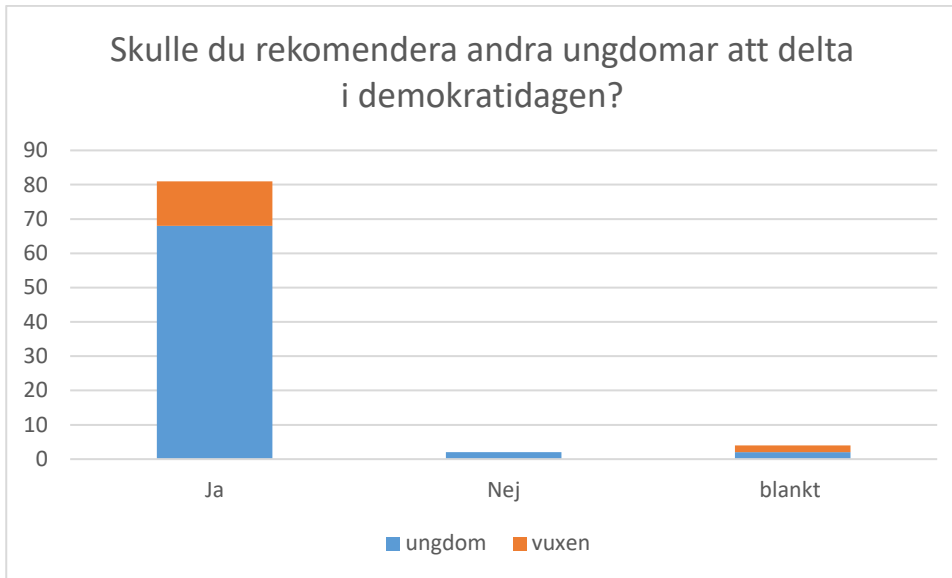
78 av 81 ungdomar samt 15 av 30 vuxna lämnade in sina utvärderingsenkät. Här presenteras sammanställningen av svaren:

Övriga kommentarer

Ungdomar:

- Mindre prat, mer action!
- Föreläsningen på förmiddagen var för lång och tråkig, workshopen var bra, man fick chans att uttrycka sig.
- Mer tid att diskutera på workshopen, flera platser åt gymnasieelever nästa gång.
- Sämre än förra året, varför var vi inte i de andra rummen? Gillar inte föreläsningar!
- Jag fick lära mig nya saker.
- Oengagerade ungdomar, många som är här för att slippa skolan
- Allting var bra!
- Det ska vara mindre grupper, svårt att höra varandra när det är stora grupper.
- Tyckte upplägget var bättre innan, det var mer tid för diskussion då.
- Bra att det alltid fanns te, kaffe och Oboy.
- Lärorikt men blev mycket att sitta still.
- Väldigt kul. Hoppas alla hade lika kul som jag.
- Till nästa gång tycker jag att tidsschemat ska ha mer pauser mellan passen.
- Jag fick lära mig mycket.
- Fin och bra föreläsning
- Lite tid för workshop, många tankar som inte kom upp.
- Mycket bra dag
- Förra årets upplägg var bättre
- För lång föreläsning på förmiddagen, lite rörigt på workshopen men bra koncept.
- För mycket information på förmiddagen. För lite information om ungdomsrådet.
- Inga föreläsningar, blir långt tråkigt
- För mycket prat, man tappade koncentrationen efter två timmar
- För långa diskussionstider

- Roligt men för mycket information, intressanta föreläsningar
- Maten var fantastiskt bra
- Vore bra om andra elever fick vara med och inte bra elevrådsrepresentanter
- Väldigt intressant och bra!
- Mycket fint!
- Förra året när vi satt i grupprummen var bättre, blev lite besviken i år!
- Det var en härlig dag!
- Tiden blev konstigt i slutet av dagen
- Jättetrevligt och intressant
- Uppstyrning var inte bra, bättre att sitta i grupprum
- Man fick för lite instruktioner på vad man skulle göra
- Borde vara flera pauser

Vuxna:

- Förmiddagen var mindre bra, svårt för elever att behålla fokus så länge och sitta still. Innehållet var genomtänkt och viktigt
- För lång föreläsning på förmiddagen
- Vore bättre med grupprum
- Dela upp åldrarna och aktivera eleverna lite mer
- Förmiddagen var helt bortkastad tid. Dålig organisation. Rörigt med alla i ett rum. Gör om och låt ungdomarna diskutera mer som förut.
- Bra föreläsning på förmiddagen dock lite tung och spretigt med alla delmoment. Behöver bli ännu tydligare. Tungt, ungdomarna blir uttråkade.
- Saknas information om ungdomsrådet
- Bra tänkt med föreläsning som var interaktiv och workshop
- Peppa ungdomarna mer
- Förmiddagen var lång.
- Workshopen var bra. Eleverna vara mer engagerade i första delen av workshopen
- Upplägget på workshopen fungerade bättre förra året. Svårt med alla i samma lokal.
- Dålig ljudmiljö
- Surrigt och svårt att höra det som sades i gruppen eftersom vi satt alla i samma hall.
- Mycket duktiga och engagerade ungdomar!
- Vore bra om man kunde sitta mer avskilt
- Väldigt dåligt upplägg i år. Dålig information om vad demokratidagen faktiskt är. Det var kaos.
- Man borde kunna komma med trots att man har gått ut gymnasiet.

Ung & hälsa sammanställer en publikation över dagen som tillsänds kommunstyrelsen som uppdragsgivare av demokratidagen. Detta kommer även att publiceras på webben och skickas till alla deltagare via mail. Utvärdering görs i styrgrupp för ungdomsarbete i samråd med ungdomsrådet. Därefter beslutas om 2017 års Demokratidag.